विशेष केंद्रीय सहाय्याचे निधी वितरणाबाबत.

- १) महात्मा फुले मागासवर्ग विकास महामंडळ (म.), मुंबई.
- २) लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे विकास महामंडळ (म.), मुंबई.
- ३) संत रोहिदास चर्मोद्योग व चर्मकार विकास महामंडळ (म.), मुंबई

महाराष्ट्र शासन सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : एससीए-२०१४/प्र.क्र.६३/विघयो,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२. दि. २२ जानेवारी, २०१५.

- वाचा:- १) सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. ११०१४/०१/२०१४-एससीडी-२ दिनांक २९/०९/२०१४.
  - २) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक : एससीए -२०१४/ प्र.क्र.१५/विघयो,दि.३०/११/२०१३ व दि. २४/२/२०१४.

प्रस्तावना :-

अनुसूचित जाती उपयोजनेंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या योजनांसाठी पूरक म्हणून केंद्र शासनाकडून प्रतिवर्षी विशेष केंद्रीय सहाय्य उपलब्ध करुन देण्यात येते. हे विशेष केंद्रीय सहाय्य विभागाच्या अधिपत्याखालील ०३ मागासवर्ग विकास महामंडळे व महाराष्ट्र खादी व ग्रामोद्योग मंडळामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजनांच्या लाभार्थ्यांना अनुदान स्वरुपात देण्यासाठी वितरीत करण्यात येते.

सन २०१३-१४ मध्ये केंद्र शासनाकडून वितरीत करण्यात आलेला ₹ २६९७.०० लाख इतका निधी संदर्भाधिन क्रमांक २ येथील दि. ३०/११/२०१३ व दि. २४/२/२०१४ च्या शासन निर्णयान्वये संबंधित महामंडळांना वितरीत करण्यात आला आहे. सदर निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास सादर करण्यात आले आहे. आता केंद्र शासनाकडून संदर्भाधीन क्रमांक १ च्या पत्रान्वये सन २०१४-१५ साठीचा विशेष केंद्रीय सहाय्यांतर्गत रक्कमेचा पिहला हप्ता म्हणून ₹ ३०१०.०७ लाख शासनास प्राप्त झाला आहे. सदरहू रक्कम या विभागाच्या अधिपत्याखालील ३ मागासवर्गीय महामंडळांना त्यांचेमार्फत अनुसूचित जाती व नवबौध्दांसाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजनांच्या लाभार्थ्यांना अनुदान स्वरुपात देण्यासाठी व प्रशिक्षण योजना राबविण्यासाठी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षासाठी केंद्र शासनाकडून विशेष केंद्रीय सहाय्यांतर्गत प्राप्त झालेला पिहला हप्ता ₹ ३०१०.०७ लाख (रुपये तीस कोटी दहा लाख सात हजार फक्त) विभागाच्या अधिपत्याखालील ०३ मागासवर्गीय महामंडळे यांना सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट- अ मध्ये दर्शविलेल्या विवरणपत्रातील रकाना क्र. ५ मध्ये त्यांच्यासमोर दर्शविल्यानुसार वितरीत करण्यास शासन पुढील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून मंजूरी देण्यात येत आहे :-

- (१) केंद्र शासनाने विशेष केंद्रीय सहाय्य योजनेसाठी उपलब्ध करुन दिलेला निधी त्याच योजनेसाठी व निकषानुसार खर्च करण्यात यावा.
- (२) सदर मंजूर निधीच्या १० % च्या मर्यादेत निधी हा कौशल्य विकास प्रशिक्षणाकरिता खर्च करावा.त्यापैकी ३०% निधी महिलांच्या कौशल्य विकास प्रशिक्षणासाठी खर्च करावा.
- (३) दारिद्रयरेषेखालील केवळ अनुसूचित जातीतील अल्पभूधारक शेतकरी, लहान शेतकरी, पिक हिस्सेदार (क्रॉप शेअर्स होल्डर) भूमिहीन मजूर, गावातील कारागीर, सुशिक्षित बेरोजगार तरुण या लक्ष्य गटाकरिता खास तयार केलेल्या उत्पन्न देणाऱ्या योजनांसाठी सदर रक्कम उपयोगात आणावी. केंद्र शासनाच्या दि. ०६ ऑक्टोंबर, १९९८ च्या विशेष केंद्रीय सहाय्य उपयोगिता मार्गदर्शक तत्वानुसार विशेष केंद्रीय सहाय्याच्या मंजूर निधीपैकी १५% एवढी रक्कम फक्त अनुसूचित जाती व नवबौध्द घटकातील महिलांसाठी व ५% एवढी रक्कम अनुसूचित जाती व नवबौध्द घटकातील उपयोगत यावी.
- (४) सदर निधीचा ५०% वापर हा अनुदान योजना, बीज भांडवल, कर्ज योजना, एन.एस.एफ.डी.सी. मुदत कर्ज योजना, महिला समृध्दी योजना, लघुऋण वित्त योजना या योजनांच्या अनुदानासाठीच करण्यात यावा.
- (५) सदर निधीच्या १०% रक्कम ही ५०% पेक्षा जास्त अनुसूचित जाती व नवबौध्दांची लोकसंख्या असलेल्या गावांच्या पायाभूत सुविधांसाठी खर्च करण्यात यावी.
- (६) सदर निधीच्या ३% इतकी रक्कम या योजनेच्या सनियंत्रण व मुल्यमापन (Monitoring & Evaluation) याकरीता खर्च करण्यात यावी.
- (७) महामंडळाकडून राबविण्यात आलेल्या विशिष्ट योजना आवश्यकता असल्यास महामंडळाच्या संचालक मंडळाकडून तपशिलवार मान्य करुन घेण्यात याव्यात.
- (८) विशेष केंद्रीय सहाय्य उपयोगिता प्रमाणपत्र (केंद्र शासनाच्या विहित विवरणपत्रामध्ये भरुन) प्रत्येक तिमाहीचा प्रगती अहवाल तिमाही कालावधी संपल्यानंतरच्या पुढील महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी शासनास सादर करावा.
- (९) लिंड बँका / राष्ट्रीयकृत / सहकारी बँका या वित्तीय संस्थांकडून उपलब्ध असलेल्या अर्थ सहाय्याबरोबर अनुसूचित जाती उपयोजनेंतर्गत लाभार्थ्यांना प्रदान करण्यात आलेल्या बीज भांडवली अर्थसहाय्याची विशेष केंद्रीय सहाय्याशी सांगड घालण्यात यावी.
- (१०) २० कलमी कार्यक्रमांतर्गत प्रत्येक महिन्याच्या शेवटी, लाभार्थ्यांना देण्यात आलेल्या अनुदानाचा खर्च शासनास कळविण्यात यावा. त्याचप्रमाणे प्रत्येक तिमाहीच्या शेवटी केंद्र शासनाकडे सादर करावयाच्या विहित प्रपत्रात उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करावे.
- (११) उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करताना सुरुवातीची शिल्लक, मंजूर करण्यात आलेला निधी, एकूण उपलब्ध निधी यातून झालेला खर्च व तिमाहीच्या शेवटची शिल्लक याची आकडेवारी सुसंगत असल्याची दक्षता सर्व संबंधितांनी घ्यावी.
- (१२) सन २०१३-१४ मध्ये वितरीत केलेले व सदर शासन निर्णयान्वये सन २०१४-१५ मध्ये वितरीत करण्यात येणारे विशेष केंद्रीय सहाय्य पूर्णपणे खर्च करुन त्याबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र तत्काळ सादर करावे.

२. आयुक्त समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे हे सदर अनुदानाबाबत नियंत्रक अधिकारी राहतील. वरील महामंडळाना निधी आहरण व संवितरण करण्याचे अधिकार प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग, मुंबई यांना प्रदान करण्यात येत आहेत. त्यांनी अनुदानाच्या रक्कमेचा खर्च महालेखापालांच्या लेख्याशी ताळमेळ घालण्याचे काम पहावे.

यावर होणारा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. मागणी क्र. एन-३ २२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण ०१, अनुसूचित जातीचे कल्याण, २७७ शिक्षण ७९३ अनुसूचित जातीच्या घटक योजनेसाठी विशेष केंद्रीय सहाय्य पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (०१) अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना (०१)(०१) महात्मा फुले मागासवर्ग विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांस अर्थसहाय्य (कें.पु.यो. १००%) (२२२५०२२५) ३३ अर्थसहाय्य (०१)(०६) लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे मागासवर्गीय विकास महामंडळ मर्यादित, नवी मुंबई यांस अर्थसहाय्य (कें.पु.यो. १००%) (२२२५०२७२) ३३ अर्थसहाय्य (०१)(०४) संत रोहिदास चर्मोद्योग व चर्मकार विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांस अर्थसहाय्य (कें.पु.यो. १००%) (२२२५०२५२) ३३ अर्थसहाय्य

- ३. हा खर्च सन २०१४-१५ या चालू वित्तीय वर्षाकरिता वरील लेखाशिर्षाखाली मंजूर करण्यात आलेल्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा व मासिक खर्च विवरणपत्रानुसार खर्च करण्यात यावा.
- ४. सदरहू शासन निर्णय वित्त विभागाचे अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ७०२/२०१४/व्यय-१५, दि.११.१२२०१४ व २८९/अर्थोपाय २०१४-१५ दि. २/१/२०१५ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५०१२२१६५१०८९१२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(**उ.शि. लोणारे)** सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर
- २) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा परिक्षा), मुंबई/नागपूर

- ३) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- ४) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ५) अपर कोषागार अधिकारी, कोकण भवन, नवी मुंबई
- ६) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
- ७) आयुक्त, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ८) प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण , कोकण विभाग, नवी मुंबई
- ९) वित्त विभाग (व्यय-१५/अर्थसंकल्प-७/अर्थोपाय), मंत्रालय, मुंबई
- १०) उप सचिव, केंद्रीय सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, शास्त्री भवन, नवी दिल्ली
- ११) प्रधान सचिव आणि आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस मार्ग, नवी दिल्ली
- १२) व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा फुले मागासवर्ग विकास महामंडळ (मर्यादित), मुंबई
- १३) व्यवस्थापकीय संचालक, लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे विकास महामंडळ (मर्यादित), मुंबई
- १४) व्यवस्थापकीय संचालक, संत रोहिदास चर्मोद्योग व चर्मकार विकास महामंडळ (मर्यादित), मुंबई
- १५) कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १६) विकेंस निवड नस्ती, विघयो.

<u>परिशिष्ट-अ</u>

शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्र. एससीए-२०१४/प्र.क्र.६३/विघयो, दि. २१जानेवारी, २०१५ चे सहपत्र

विशेष केंद्रीय सहाय्य सन २०१४-१५

₹ (लाखात)

अ.क्र.	महामंडळाचे नाव	संगणक	सन २०१४-१५	या शासन
		संकेतांक	मध्ये अर्थसंकल्पित	निर्णयान्वये
			तरतूद	वितरीत केलेली
				तरतूद
9	२	3	8	ч
9	महात्मा फुले मागासवर्ग विकास	२२२५०२२५	४१५०.००	9२००.०३
	महामंडळ मर्यादित, मुंबई.			
२	लोकशाहिर अण्णाभाऊ साठे	२२२५०२७२	३६४५.००	9२००.०३
	मागासवर्ग विकास महामंडळ मर्यादित,			
	मुंबई.			
3	संत रोहिदास चर्मोद्योग व चर्मकार	२२२५०२५२	२६४७.००	६ 90.09
	विकास महामंडळ			
	एकुण		90887.00	३०१०.०७